

Case text

Supreme Court of Slovak Republic 19 June 2008 [6 Obo 15/2008]

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci žalobcu: B. & L., GmbH., B., SRN, zastúpený advokátom JUDr. R. D., M.X., B. proti žalovanému: R. L., spol. s r.o., G.X., B., IČO: X., zastúpenému advokátom JUDr. D.F., CSc., G.X., B. o zaplatenie 50 769,90 USD s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 7. marca 2007, č.k.: 17 Cb 76/03-143, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 7. marca 2007, č.k.: 17 Cb 76/03- 143 sa **p o t v r d z u j e**.

Žalobca j e p o v i n n ý zaplatiť žalovanému na účet zástupcu 38 092,- Sk náhrady trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e:

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 50 769,90 USD z titulu ceny za dodaný tovar. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že na daný záväzkový vzťah je potrebné aplikovať Dohovor OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru, lebo účastníci si žiadnym spôsobom nedojednali rozhodné právo, ktorým sa bude ich vzťah spravovať. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že medzi účastníkmi v rámci kúpnej zmluvy nedošlo k osobitnej dohode o platobných podmienkach a vzhľadom na ust. čl. 58 ods. 1 Dohovoru bol žalovaný povinný zaplatiť kúpnu cenu ihneď po tom, ako mu žalobca umožnil nakladať s tovarom. Prisvedčil tvrdeniu žalovaného, že nie je možné automaticky dôvodiť, že jednostranným ustanovením zo strany žalobcu došlo medzi účastníkmi k dohode o 180-dňovej splatnosti faktúr. Nebolo možné prisvedčiť argumentácii žalobcu, že žalovaný neurobil žiadny prejav proti žalobcom ohľadom stanovenej splatnosti, z čoho žalobca usudzoval, že došlo k dohode o splatnosti kúpnej ceny, pretože podľa čl. 18 ods. 1 Dohovoru mlčanie alebo nečinnosť sami o sebe nie sú prijatím.

Ďalej žiadal žalobca prihliadať na obvyklé zvyklosti, za ktoré považoval údajnú bežnú prax, že pri obchodoch so zdravotníckou technikou a zdravotníckym materiálom zahraniční dodávatelia stanovujú dlhšiu splatnosť faktúr pre odberateľov zo Slovenska, čo do určitej miery súvisí so zlou morálkou slovenských zdravotníckych poisťovní. Žalovaný v konaní predložil súdu kópie faktúr s inými dodávateľmi zo zahraničia, ktorí mu dodávali zdravotnícku techniku v rozhodnom období. Splatnosť kúpnej ceny dohodnutá medzi žalovaným a tretími osobami bola rôzna a to: bezprostredne po dodaní tovaru alebo ešte pred dodaním tovaru, prípadne v rôznych lehotách splatnosti po dodaní tovaru. To znamená, že 180-dňová lehota splatnosti, resp. obdobne dlhá lehota splatnosti nebola zvyklosťou v odvetví dodávok zdravotníckych prístrojov, zariadení a pomôcok, pretože nebola zo strany tretích osôb obvyklá. Preto dospel k záveru, že medzi účastníkmi nedošlo k osobitnej dohode o platobných podmienkach, pre splatnosť platí čl. 58 Dohovoru, podľa ktorého kúpna cena v žalovanej veci bola splatná dňom, ktorým žalobca umožnil žalovanému s tovarom nakladať.

Žalobca mohol svoje právo na zaplatenie kúpnej ceny uplatniť 13. októbra 1998, lebo tovar bol žalovanému dodaný 12. októbra 1998. Premlčacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie kúpnej ceny je štvorročná a uplynula 13. októbra 2002. Žalobca si právo uplatnil na súde 4. apríla 2003, teda až po uplynutí štvorročnej premlčacej doby. Súd preto žalobu zamietol. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca.

Žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť. Svoje odvolanie odôvodnil tým, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom.

Z odôvodnenia nie je možné zistiť, ako súd vyhodnotil svedeckú výpoveď M. V. a prečo vyhodnotil svedeckú výpoveď konateľky žalovanej tak, že medzi účastníkmi konania neprišlo k žiadnej ani konkludentnej dohode o splatnosti kúpnej ceny.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že zásadne nesúhlasí s tvrdeniami žalobcu v odvolaní, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, lebo v samotnom odvolaní nijako dôvody odvolania nešpecifikuje, a preto nie je možné zistiť, aké sú dôvody, pre ktoré považuje napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa za nesprávne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 OSP a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Predmetom odvolacieho konania je zaplatenie kúpnej ceny za tovar žalovanému dodaný a vyfakturovaný faktúrou č. 187793 zo 7. októbra 1998. Súd vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie pokiaľ ide o splatnosť kúpnej ceny a začiatok plynutia premlčacej doby potom, ako žalovaný vzniesol námietku premlčania práva. Bolo vykonané dokazovanie aj výsluchom svedkov p. M. V. a p. E. V. Zo svedeckých výpovedí vyplynulo, že ani k písomnej a ani k ústnej dohode o 180 dňovej splatnosti faktúry č. 187793 medzi účastníkmi nedošlo. Žalobca stanovil splatnosť predmetnej faktúry sám, teda išlo o jednostranné určenie splatnosti.

Ďalej bolo preukázané, že žalovaný prevzal tovar vyúčtovaný faktúrou č. 187793, dňa 12. októbra 1998 a v tento deň mohol žalovaný s tovarom nakladať. Súd prvého stupňa na predmetný záväzkový vzťah správne aplikoval Dohovor OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru, lebo kúpna zmluva nebola uzavretá písomne a účastníci nedojednali rozhodné právo, ktorým by sa tento vzťah spravoval. Podľa čl. 58 ods. 1 Dohovoru OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru (ďalej len Dohovor), ak kupujúci nie je povinný zaplatiť kúpnu cenu v inej určitej dobe, je povinný zaplatiť, keď predávajúci v súlade so zmluvou a týmto Dohovorom umožní kupujúcemu nakladať s tovarom alebo s dokladmi, na základe ktorých môže kupujúci nakladať s tovarom. Podľa čl. 18 ods. 1 in fine Dohovoru mlčanie alebo nečinnosť sami o sebe nie sú prijatím.

V zmysle citovaných ustanovení nie je možné dospieť k záveru, že jednostranným úkonom žalobcu kúpna cena bola splatná tak, ako vo faktúre uviedol žalobca, preto kúpna cena sa stala splatnou dňom, kedy žalovaný mohol s tovarom nakladať, týmto dňom bol 12. október 1998 a nasledujúci deň začala plynúť štvorročná premlčacia doba, ktorá uplynula 13. októbra 2002. Žalobca podal žalobu na súd 4. apríla 2003, teda po uplynutí premlčacej doby. Súd prvého stupňa preto rozhodol správne, keď žalobu zamietol.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne podľa ustanovenia § 219 OSP potvrdil. V odvolacom konaní úspešný žalovaný má právo na náhradu trov odvolacieho konania (§ 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 OSP). Žalovanému vznikli trovy za právne zastupovanie advokátom. Advokátovi patrí odmena za dva úkony právnej pomoci (vyjadrenie k odvolaniu a účasť na pojednávaní 19.6.2008) po 15 850,- Sk, DPH 3011,50,- Sk a paušálna náhrada hotových výdavkov 178,- Sk za úkon, spolu trovy odvolacieho konania žalovaného predstavujú sumu 38 092,- Sk (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 1, § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, 19. júna 2008
JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu